

Lokal demokrati

Förslag i samband med församlingsindelningsutredningen
om hur man kan ta tillvara det lokala engagemanget och den lokala
demokratin.

Nylöse pastorat 2020

Oro över den lokala förankringen

- I remissvaren för utredningen i Nylöse pastorat om en framtida ny församlingsindelning av pastoratet, har det uttryckts en oro för hur man ska ta tillvara det lokala engagemanget och den lokala demokratin. Kyrkorådets arbetsutskott har därför gett i uppdrag att tydliggöra hur andra pastorat som blir en församling hanterat sin lokal demokrati.
- Efter eventuellt beslut om ändrad församlingsindelning 2020, har vi hela 2021 på oss att ta fram den lokala organisationen.
- Det har inte ingått i utredningen att utreda förtroendemannaorganisationen eller arbetsorganisationen. Detta behöver hanteras efter fattat beslut.

Oro över den lokala förankringen

- I remissvaren för utredningen i Nylöse pastorat om en framtida ny församlingsindelning av pastoratet, har det uttryckts en oro för hur man ska ta tillvara det lokala engagemanget och den lokala demokratin.
- Det har inte ingått i utredningen att utreda förtroendemannaorganisationen men det är en angelägen fråga och det finns olika sätt att arbeta med detta.
- Efter eventuellt beslut om ändrad församlingsindelning 2020, har vi hela 2021 på oss att ta fram den lokala organisationen.
- Arbetsorganisationen ingick heller inte i utredningens uppdrag men kommer anpassas utifrån det beslut som fattas.

Organiseringen av Nylöse Pastorat idag

- **Kyrkofullmäktige** är högsta beslutande organ i pastoratet och dess ledamöter väljs vid kyrkovalet vart fjärde år.
- I pastoratet finns ett **kyrkoråd** som utses av kyrkofullmäktige och fungerar som pastoratets styrelse.
- Nylöse pastorat har också en **kyrkoherde**, Maria Ottensten, med ansvar för ledning, samordning och tillsyn.
- **Kyrkoherden** har **tillsammans med kyrkorådet** ansvar för att församlingens grundläggande uppgift blir utförd och ansvarar för tillsyn utifrån Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära.

Nylöse pastorat

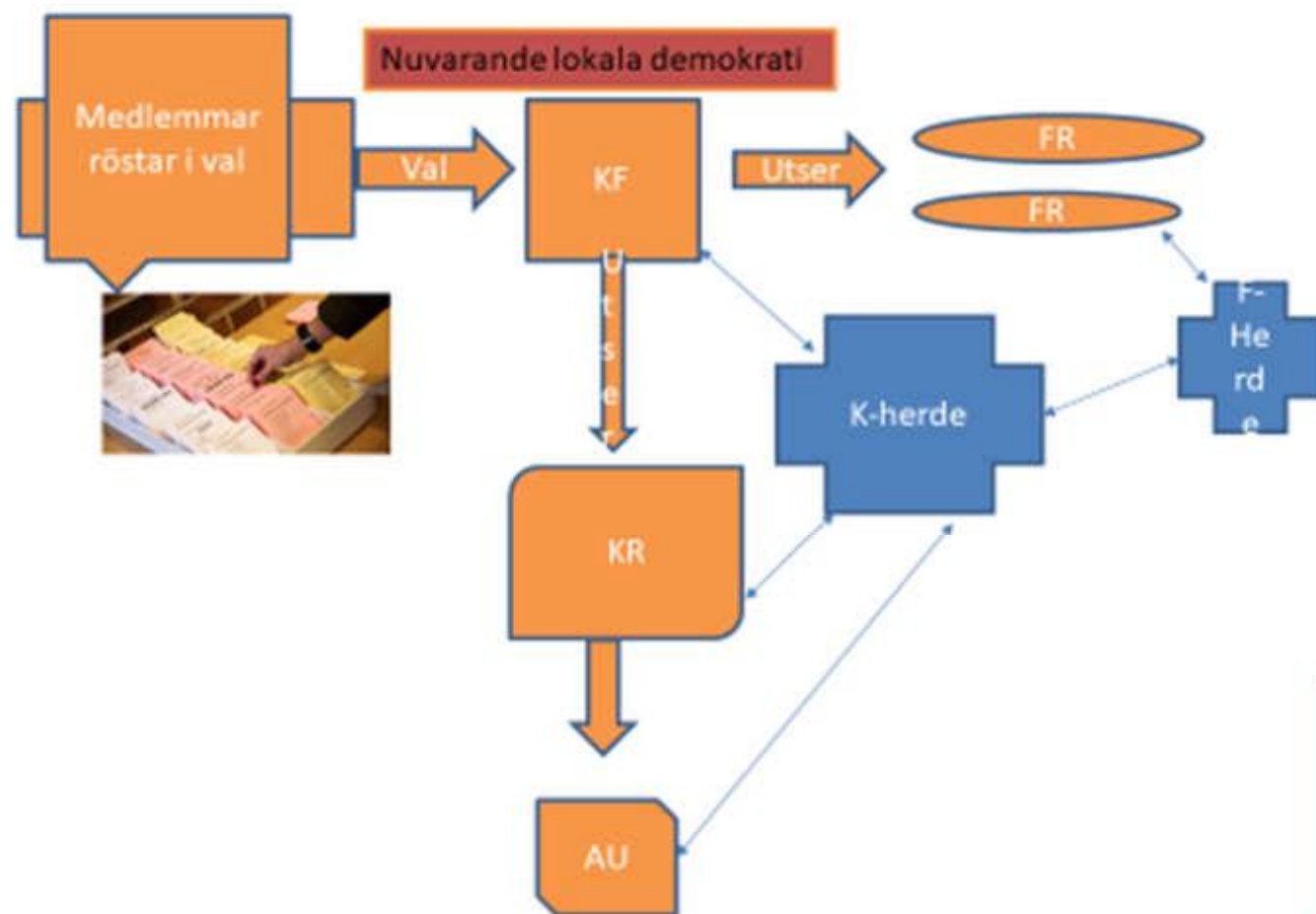
- **Pastoratet är ett pastoralt område som leds av kyrkoherden.** Idag ingår 4 församlingar i Nylöse pastorat. Angered, Bergsjön, Kortedala och Nylöse församlingar. Pastoratet är en samverkansform där församlingarna hjälps åt att utföra den grundläggande uppgiften.
- Nylöse pastorat har en **församlingsinstruktion** som är ett dokument som berättar om vad pastoratet är och vill vara och beskriver det område där pastoratet verkar och hur ansvaret fördelas mellan församlingarna och pastoratet. Den är antagen av KH och KF juni 2020 och domkapitlet (ht 2020).
- Pastoratet har också ansvaret för **ekonomi, personal, fastighetsförvaltning.**

Församlingsråd

- Församlingar som ingår i pastorat har ett **församlingsråd** som styrelse. Det är pastoratets kyrkofullmäktige som utser församlingsrådet.
- All verksamhet i ett pastorat, och i de församlingar som ingår i pastoratet, leds av en **kyrkoherde**. Kyrkoherden kan delegera vidare visst ansvar till lokala chefer.
- Kyrkoherden och kyrkorådet har tillsammans med församlingsråden **ansvar för att församlingarnas grundläggande uppgift** blir utförd och ansvarar för tillsyn utifrån Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära.
- Kyrkoordningen specificerar **vissa uppdrag** till församlingsrådet, såsom församlingskollekt, kyrkvärdar, gudstjänstplan, kyrkorummets utformning mm.

Distriktsråd

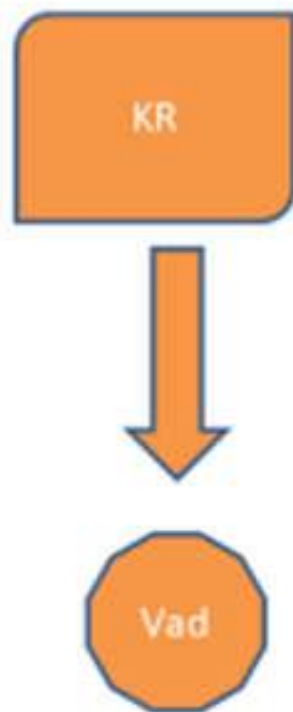
- Utifrån att Angered's församling blev en församling 2014 , delades Angered in i 4 arbetslag och **4** distrikt **och** distriktssråd
- I kyrkoordningen finns inte begreppet distriktsråd och formell delegation saknas. I Angered's församling har distriktsråden i princip beredning av de uppgifter som KO ger till församlingsråd.
- Distriktet i Hammarkullen, Mariakyrkan, har ett **samarbetsråd** med Ekumeniakyrkan i stället. Det är reglerat i särskilt avtal.

Svenska kyrkan
GÄVLE

Svenska kyrkan
NYLÖSE PASTORAT

Vem gör vad?

Om Nylöse pastorat blir en församling

- Den formella demokratiska representationen sker via kyrkofullmäktige och nomineringsgrupperna. Kyrkofullmäktige fungerar precis som vanligt även om Nylöse pastorat blir en församling.
- Kyrkorådet finns kvar och fungerar ungefär som vanligt, men med ett större ansvar för den grundläggande uppgiften. Detta kan dock delegeras.
- Kyrkofullmäktige kommer inte längre att utse ledamöter i församlingsråden. Därmed finns det ingen lokal formell demokrati, enligt kyrkoordningens skrivningar.
- Det finns möjlighet för kyrkorådet att tillskapa en lokal organisation som ersätter församlingsråd och som kan formas utifrån våra förutsättningar.

Ta vara på det lokala engagemanget

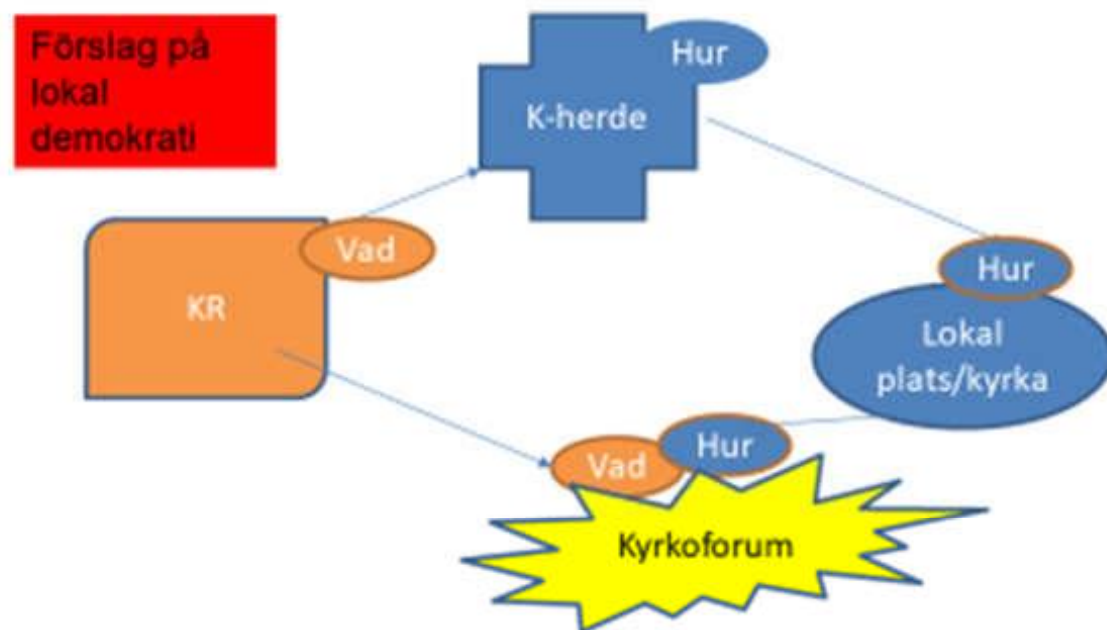
- Utifrån utredningen och remissen, har det framkommit både svårigheten att rekrytera förtroendevalda och önskemål om att ta tillvara den lokala demokratin och det lokala engagemanget.
- Det är viktigt att den lokala profilen runt kyrkan eller platsen kan få finnas kvar. Det unika engagemanget och verksamheter som finns lokalt ska få blomma. Det behöver inte se exakt lika ut överallt.
- Utifrån detta presenteras här olika förslag på hur man skulle kunna tillvarata engagemang och lokal demokrati.

Till exempel lokala ”kyrkoforum”

- Öppet församlingsmöte utifrån respektive kyrka, där lokala verksamhetsfrågor diskuteras och förslag på kollekter, kyrkvärdar ombud etc kan göras.
- Denna form är inte kyrkoordningsreglerad, men får sin formella form genom kyrkorådets arbetsordning. I denna ska det framgå vilket ansvar kyrkorådet har när det gäller kyrkoforum.
- Av kyrkorådets arbetsordningen kan det bland annat framgå, kring vilka kyrkor eller områden som det ska finnas kyrkoforum, när kallelse ska gå ut, att kyrkorådet ska ha representanter på plats, förhållandet mellan ”Kyrkoforum”/kyrkorådet/kyrkoherden. Vem som ansvarar för att det förs minnesanteckningar som ska skickas till kyrkorådet och kyrkoherden för kännedom.
- Om man väljer att införa någon form av ”kyrkoforum” ska en detaljerad arbetsordning tas fram.
- Kyrkorådet har ansvar för forum inför kyrkofullmäktige.

Lokala kyrkoforum – hur går det till i Gävle?

- Minst 2 gånger/år sammankallas till ett kyrkoforum kring varje kyrka som har ett regelbundet söndagsgudstjänstliv, t.ex i samband med terminsstart
- Finns intresse kan även kyrkoforum samlas på andra platser (tex sjukhuskyrkan) eller ämnen (t.ex globala frågor, migration)
- Alla intresserade är välkomna. Inbjudan går ut till alla/öppet (tex körer, gudstjänstgrupper, konfirmander, barngruppsföräldrar, samarbetspartners)
- På plats finns alltid representanter för kyrkorådet och kyrkoherden
- På kyrkoforum ges tillfälle att ge o få information, synpunkter, diskussioner, få insyn och samtala.
- Kyrkvärdar och kollekt för kommande termin föreslås och fastställs sedan av kyrkorådet.
- Kyrkorådet kan kalla till extra kyrkoforum för speciella frågor
- I kyrkorådets arbetsordning skall framgå kyrkorådets ansvar för kyrkoforum.
- Kyrkorådet har ansvar för forumet inför kyrkofullmäktige
- En arbetsordning för kyrkoforum ska arbetas fram när beslut tagit om kyrkoforum

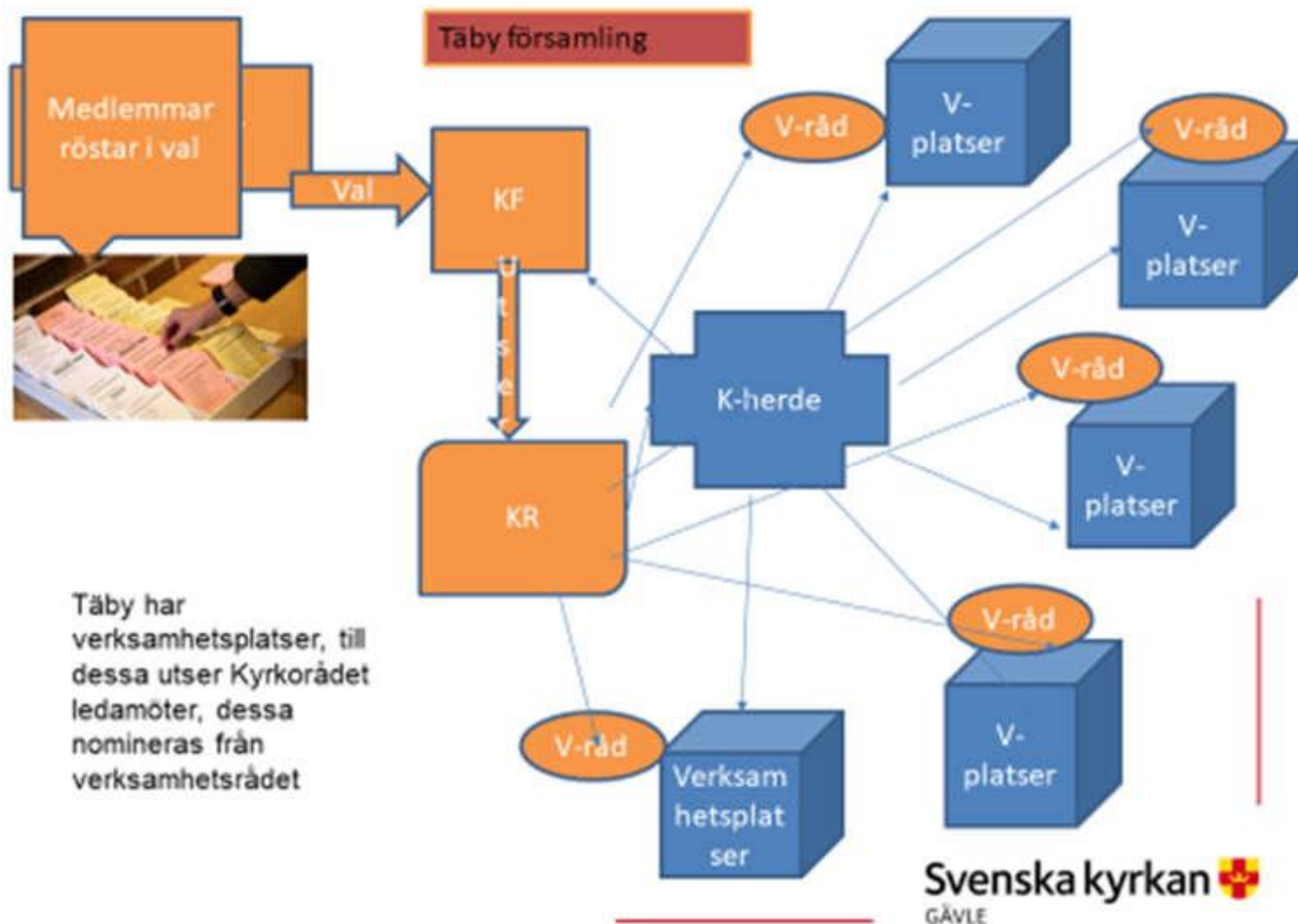

Till exempel "Verksamhetsråd"

- Lokala råd utifrån församlingens verksamhetsområden där verksamhetsfrågor diskuteras och förslag kan läggas.
- Denna form är inte kyrkoordningsreglerad, men får sin formella form genom kyrkorådets arbetsordning. I denna ska det framgå vilket ansvar kyrkorådet har när det gäller verksamhetsrådet.
- Av arbetsordningen kan det också framgå kring vilka områden som det ska finnas verksamhetsråd, när kallelse ska gå ut, att kyrkorådet ska ha representanter på plats, förhållandet mellan "verksamhetsråd"/kyrkorådet/kyrkoherden. Vem som ansvarar för att det förs minnesanteckningar som ska skickas till kyrkorådet och kyrkoherden för kännedom.
- Om man väljer att införa någon form av "verksamhetsråd" ska en detaljerad arbetsordning tas fram.
- Kyrkorådet har ansvar verksamhetsråd inför kyrkofullmäktige.

Verksamhetsråd –hur går det till i Jönköping?

- 6 Verksamhetsråd, knutna till de olika verksamhetsområdena,
 - 5 geografiska och ett diakonalt verksamhetsområde.
- En av ledamöterna i verksamhetsrådet ska vara från kyrkorådet
- Arbetsledande komministern/arbetsledande diakon är ordförande i Verksamhetsrådet
- Övriga ledamöter väljs in i Verksamhetsrådet på 1 år vid ett årligt kyrkkaffe. Behöver inte vara skriven eller medlem inom församlingen, men engagerad i församlingen (möjliggör ungdomar eller andra engagerade som bor utanför församlingen)

Konsekvenser

- Förändringen på lokal nivå om Nylöse pastorat blir en församling innebär att:
- Församlingsråden försvinner och kan ersättas med ett lokalt forum eller råd (kyrkoforum/verksamhetsråd/distriktsråd). Här kan pastoratet välja den form som stämmer bäst med våra förutsättningar.
- Arbetsorganisationen kommer anpassas utifrån det beslut som fattas. Kyrkoherden tänker sig, i nuläget, en geografisk indelning med färre arbetslag än idag men dock fortsatt med flera pastorala chefer än kyrkoherden.
- I övrigt fortsätter det lokala arbetet som vanligt för ideella och anställda. Alla livskraftiga lokala grupper bestående av ideella fortsätter precis som förut med sina aktiviteter.
(t.ex Gudstjänstgrupper, arbetskretsar, volontärgrupper, ungväll, samtalsgrupper, aktivitetsgrupper)

Ta tillvara lokalt engagemang

1. Är lokal demokrati och lokalt engagemang samma sak?
2. Dagens livspussel gör att människor inte hinner att ta på sig uppdrag där de binder upp sig. Det gör det svårt att få människor att engagera sig som förtroendevalda under en längre period.
3. Idag vill dock många människor gärna ta på sig kortare engagemang i lokala frågor eller sakfrågor (t.ex miljö, migration). Ännu fler kan gärna engagera sig i vid enstaka tillfällen.
4. Många människor vill vara lokalt engagerade, men man vill kanske inte ha ett förtroendeuppdrag med de ansvar som ligger i det.
5. Kan det finnas risk för att ett formaliserat engagemang kan vara ett hinder för människors lokala engagemang?
6. Det lokala engagemanget är viktigt att ta vara på och vi behöver hitta nya sätt som gör det möjligt för dagens människor att engagera sig i kyrkans frågor.